

16.12.2021

Ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköt

Muutoksia terveydensuojelulain nojalla tehtävän valvonnan maksullisuuteen sekä 13 §:n mukaiseen ilmoitusvelvollisuuteen

Terveydensuojelulain (763/1994, TsL) maksullisuutta laajennetaan vuosittaisella valvonnan perusmaksulla, jota aletaan periä ensi vuoden alusta lähtien laissa määritellyiltä toimipaikoilta ja toiminnoilta. Samalla tarkennetaan ilmoitusvelvollisuuteen liittyvää sääntelyä sekä tehdään joitakin yksittäisiä muutoksia muutoksenhakusäännöksiin. Veroluontoisen maksun suuruus on 150 euroa.

Eduskunta on 17.11.2021 hyväksynyt hallituksen esityksen (140/2021) eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta. Lakimuutos on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä lain soveltamisen kannalta keskeisten viranomaisten kanssa. Valmistelussa on lisätty esitykseen lain liite, jossa on täsmennetty terveydensuojelulaissa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta. Aivan kaikilta ilmoitusvelvollisilta toiminnoilta ei peritä valvonnan perusmaksua esimerkiksi toiminnan pienimuotoisuuden vuoksi.

Maksullisuus mahdollistaa laadukkaan viranomaisvalvonnan

Terveydensuojelun valvonnan maksullisuus on perustunut suoriteperusteisiin maksuihin, joita on peritty etenkin suunnitelmallisista säännöllisistä tarkastuksista. Maksutuotot ovat kuitenkin jääneet vähäisiksi ja kattaneet vain noin 10 % valvonnan kokonaiskustannuksista. Suunnitelmallisen valvonnan suoritteiden maksullisuus ei ole riittävästi mahdollistanut valvonnan joustavuutta. Maksullisuuden muutoksella pyritään tukemaan valvontaa siten, että käytettäisiin kulloinkin vaikuttavinta ja tarkoituksenmukaisinta valvonnan muotoa. Lisäksi valvonnalla on tarkoitus tukea nykyistä vaikuttavampaa ohjausta ja neuvontaa.

Vuosittaisella valvonnan perusmaksulla katetaan sellaisen suunnitelmallisen valvonnan kuluja, jolle ei voida määrittää suoriteperusteista maksua tai johon suoriteperusteinen maksu ei muuten sovellu.

Vuosittaiseen perusmaksuun sisältyviä valvontatoimenpiteitä ovat esimerkiksi toiminnanharjoittajalle tarjottava omavalvonnan tuki, koulutus ja terveyshaittojen ehkäisyyn tähtäävä asiantuntija-apu toiminnan suunnittelun yhteydessä. Lisäksi maksulla katetaan talousveden, uimaveden ja allasveden valvontaan liittyvien valvontatutkimusohjelmien, seurantakalenterien ja näytteenottosuunnitelmien laatiminen sekä esimerkiksi vesiepidemioiden selvittämiseen liittyvä työ. Hallintolaissa (434/2003) maksuttomaksi säädetystä asiointineuvonnasta aiheutuneet kustannukset katetaan edelleen toimintamomentilta.

Uusi maksu tukee valvontatoiminnan kehittämistä ja valvontakeinojen monipuolistumista, mutta lakimuutoksen tarkoituksena on silti ennen kaikkea kattaa nykyistä maksutonta valvontatyötä.

Lakimuutoksen yhtenä tarkoituksena on parantaa kuntien terveydensuojeluvalvonnan kustannusvastaavuutta ja yhdenmukaistaa ympäristöterveydenhuollon lakeja valvonnan maksullisuudessa. Maksulla turvataan kunnan toimintakykyä siten, että kunnalla on paremmat mahdollisuudet tehokkaaseen valvontaan ja palvelun tarjoamiseen ja sitä kautta edistetään valvonnan yhdenmukaisuutta valtakunnallisesti.

Lakimuutos suhteessa terveydensuojelun valvontaohjelman tavoitteisiin

Ilmoituksenvaraisten tai hyväksymistä edellyttävien toimintojen valvonta perustuu ennen kaikkea valvontasuunnitelmaan. Terveydensuojelun valvontasuunnitelma on laadittava siten, että valvonta on laadukasta, riskiperusteista ja terveyshaittoja ehkäisevää. Riskiarvioinnin perusteella kunta määrittää valvontakohteisiin toimeenpantavan säännöllisen valvonnan tarpeen. Valvontasuunnitelmassa tulee ottaa soveltuvin osin huomioon keskusvirastojen laatimat ympäristöterveydenhuollon ja terveydensuojelun valtakunnalliset valvontaohjelmat.

Lakimuutos tulee voimaan tilanteessa, jossa sitä ei ole ehditty sisällyttää kumpaankaan valvontaohjelmaan. Valvontaohjelmat ovat kuitenkin jo hyvin yhteensopivat terveydensuojelulain uuden muutoksen kanssa. Ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman teemana on yhtenäinen valvonta ja yhteistyö. Tätä teemaa tukevat terveydensuojelulain valvontaohjelman painopisteet, joita ovat omavalvonnan tukeminen ja elinympäristöterveyden edistäminen. Tarkastukset ovat edelleen keskeisiä valvontatoimia terveydensuojelussa, mutta lisäksi tällä ohjelmakaudella on lisätty

viranomaisen vapautta käyttää aiempaa monipuolisempaa keinovalikoimaa. Valvontaohjelmassa on tuotu esiin valvonnan monipuolisuutta sekä ohjattu kuvaamaan kunnan valvontasuunnitelmassa myös muita terveydensuojelutehtäviä. Tällaisia tehtäviä ovat valvontaohjelman painopisteiden edistäminen, epidemioiden selvittäminen sekä toimiminen terveydensuojeluasioiden asiantuntijana, neuvojana ja ohjaajana. Näistä esimerkkeinä mainitaan muun muassa toiminnanharjoittajille suunnatut koulutukset ja informaatio-ohjaus.

Muutokset ilmoitusvelvollisuudessa

Ilmoitusvelvollisuudesta säädetään TsL:n 13 §:ssä. Uutena asiana pykälässä säädetään velvollisuudesta tehdä ilmoitus myös toiminnan päättymisestä. Päättymisilmoitus tehdään kirjallisesti kunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Jos valvontakohte toimii säännöllisen kausiluonteisesti, ei toiminnan lopettamisesta tarvitse ilmoittaa kauden loputtua.

Lakimuutoksessa 13 §:n mukaan ilmoitusvelvolliset toimipaikat/toiminnot on kirjattu lain liitteeseen. Lain liitteessä kerrotaan toiminnon ilmoituksen/luvanvaraisuus ja onko toiminto valvonnan perusmaksuvelvollinen vai ei.

Lain liitteen mukaisesti ilmoitusvelvollisia toimintoja ovat:

- 1) majoitustoimintaan tarkoitettu tila;
- 2) yleisölle avoin kuntosali, liikuntatila, sauna, kylpylä, uimahalli, maauimala ja uimaranta;
- 3) päiväkotia ja lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvän toiminnan järjestämispäikä sekä esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukiokoulutusta, korkeakoulutusta, taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos tai sen opetuksen järjestämispäikä;
- 4) jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon toimintayksikkö;
- 5) solariumpalvelu, ihoa rikkova toiminta ja erityistä hygieniaa edellyttävä kauneushoitola;
- 6) sellainen muu kuin 1–5 kohdassa tarkoitettu huoneisto ja laitos sekä sellaiset toiminnot, joista voi aiheutua niiden käyttäjämäärä tai luonne huomioon ottaen terveyshaittaa.

Lisäksi ilmoitus on tehtävä TsL:n 18 a §:n mukaisesti talousvettä toimittavasta laitoksesta, yhteisessä käytössä olevasta vedenottamosta

tai vesisäiliöstä (väh. 50 hlö tai väh. 10 m³/vrk) sekä 18 a §:n mukaisesta talousveden otosta omilla laitteilla käytettäväksi osana julkista tai kaupallista toimintaa.

Lakimuutoksessa ilmoitusvelvolliset toiminnot pysyvät pääosin ennallaan. Tässä kirjeessä tuodaan esille valvonnan kannalta merkittävimmät muutokset. Lain liite on kokonaisuudessaan tämän kirjeen liitteenä.

Majoitustoiminta

Majoitustoiminnan osalta merkittävää on se, että jatkossa ilmoitusvelvollisuus ei koske ainoastaan majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain (308/2016) tarkoittamaa majoitusliikettä, vaan ilmoitusvelvollisuus koskee myös ei-ammattimaista majoitustoimintaa silloin, kun se tapahtuu erikseen majoitustoimintaan varatussa tilassa. Myös pienimuotoisesta, lyhytaikaisesta majoitustoiminnasta tehdään ilmoitus silloin, kun majoitukseen on varattu erilliset tilat. Tällaisia toimintoja ovat esimerkiksi aamiaismajoitustoiminta, maatilamatkailun yhteydessä tapahtuva majoitus, tilapäiseen majoittamiseen tarkoitetut asuntolat ja yömajat.

Ilmoitusvelvollista toimintaa ovat myös verkkoalustoilla majoitukseen tarjottavat huoneistot, jotka eivät ole yksityishenkilön omassa käytössä. Vapautus ilmoitusvelvollisuudesta koskee vain sellaisia yksityishenkilön käytössä olevia tiloja, joita vuokrataan harvoin ja lyhytaikaisesti. Jos yksityishenkilö vuokraa omia tilojaan säännöllisesti, tulee ilmoitus tehdä, vaikka tila olisi osan vuodesta omistajan omassa käytössä. Ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle rajataan sellainen majoitustoiminta, joka perustuu asuinhuoneen huoneenvuokrasopimukseen asuinhuoneen vuokrauksesta annetun lain (481/1995) mukaisesti.

Liikuntatilat

Ilmoitusvelvollisia ja valvonnan perusmaksuvelvollisia toimintoja ovat yleisölle avoimet kuntosalit ja sellaiset yleisölle avoimet liikuntatilat, joissa on useampi kuin yksi liikuntaan tarkoitettu tila. Myös liikuntatila, jossa on katsomotilat urheilutapahtuman seuranta varten, on valvonnan perusmaksuvelvollista toimintaa. Tällaisia ovat esimerkiksi jäähallit tai urheiluhallit, joissa on erilliset katsomotilat. Myös liikunnalliset lasten ja nuorten sisäliikuntapaikat (sisäleikkipuistot) ovat ilmoitus- ja perusmaksuvelvollisia. Sisäleikkipuistot on

valtakunnallisen terveydensuojelun valvontaohjelmassa luokiteltu aiemmin kokoontumishuoneiden toimintaluokkaan, mutta jatkossa ne luetaan siis liikuntatiloihin kuuluviksi.

Valvonnan perusmaksun ulkopuolella ovat urheiluseurojen omat liikuntatilat, jos tilaa vuokrataan vain satunnaisesti ulkopuolisille. Pienimuotoisuuden vuoksi yhden salin liikuntatilat on rajattu valvonnan perusmaksun ulkopuolelle. Yhden salin liikuntatilalla tarkoitetaan esimerkiksi sellaista liikuntatilaa, jossa tilassa harjoittaa ryhmäliikuntaa yksi ryhmä tai joukko ihmisiä kerrallaan. Mahdollisia puku- ja pesutiloja ei lasketa liikuntatiloihin. Sen sijaan esimerkiksi suuri avotila, joka on jaettu usean eri ryhmän käyttöön seinäkkeiden tai verhojen avulla, katsotaan useamman salin liikuntatilaksi.

Taloyhtiöiden, työpaikkojen ja muiden vastaavien vain näiden käyttöön tarkoitettujen liikuntatilat eivät ole ilmoitus- tai perusmaksuvelvollista toimintaa. Vain hotellin asiakkaiden käyttöön rajattu kuntosali tai muu liikuntatila ei ole erikseen ilmoituksenvarainen.

Saunat

Yleisölle avoimet saunat ovat ilmoitus- ja perusmaksuvelvollisia. Tällaisia ovat esimerkiksi kaikille avoimet, pelkästään saunomiseen tarkoitettut tilat sekä saunalautta, talviuimapaikan ja uimarannan sauna.

Saunasta ei tehdä erikseen ilmoitusta silloin, kun se toimii hotellin, kylpylän, uimahallin tai muun ilmoituksenvaraisen toiminnan yhteydessä ja on tarkoitettu vain kyseisen toiminnan asiakkaille. Sauna sisältyy tällöin kyseisen päätoiminnan mukaisen ilmoituksen ja siitä perittävään perusmaksuun.

Ilmoitusta ei tehdä kokoontumishuoneistojen, työpaikkojen eikä taloyhtiöiden saunoista. Näitä valvotaan tarvittaessa terveyshaittaepäilyjen perusteella.

Kauneushoitolat

Jatkossa ilmoitusvelvollisuus koskee solariumpalvelun ja ihoa rikkoivan toiminnan lisäksi ainoastaan sellaisia kauneushoitoloita, jotka edellyttävät erityistä hygieniää. Tällaisiin kauneushoitoloihin liittyy terveydensuojelullisista valvontatarvetta esimerkiksi suuren infektioriskin vuoksi. Infektioriskin aiheuttajana voivat olla kontaminoituneet toimenpidevälineet, epähygieeniset työtavat tai toimenpidetilat. Hallituksen esityksen mukaan ilmoitusvelvollisuuden määrittelyyn

liittyy valvontayksikön harkintaa. Valviran näkemyksen mukaan esimerkiksi meikkaus tai amerikkalainen parranajo eivät lukeudu laissa tarkoitettua erityistä hygieniää vaativiin toimenpiteisiin. Muita kuin ilmoitusvelvollisia kauneudenhoitoalan palveluja valvotaan jatkossa mahdollisten terveyshaittaepäilyjen perusteella.

Valvonnan perusmaksu

Perusmaksusta säädetään TsL:n 50 §:ssä. Vuosittainen valvonnan perusmaksu (150 €) peritään pääsääntöisesti toimipaikkakohtaisesti maksuvelvoitteisista suunnitelmallisen valvonnan piirissä olevista toiminnoista. Toiminnanharjoittaja maksaa vain yhden valvontamaksun toiminnoista, joita harjoitetaan samassa toimipaikassa. Poikkeuksena toimipaikkakohtaisuudesta ovat talousvetä toimittavat laitokset (TsL 18 § ja 18 a §), joissa maksu on laitospohjainen. Maksu osoitetaan näiden osalta toiminnanharjoittajalle, eikä vedenjakelualueelle.

Maksu peritään kalenterivuoden alussa kaikista niistä toiminnoista/toimipaikoista, jotka on lueteltu lain liitteessä. Maksua ei palauteta, jos toiminta lopetetaan kesken kalenterivuoden. Jos uusi toiminnanharjoittaja aloittaa toiminnan kesken kalenterivuoden, ei valvontamaksua peritä kyseiseltä kalenterivuodelta. Kausiluontoinen toiminta on yhtä lailla perusmaksuvelvollista toimintaa kuin vuoden ympäri tapahtuva toiminta.

Perusmaksua ei peritä tietyistä pienimuotoisista ilmoitusvelvollisista toiminnoista, eikä lain liitteen kohtien 5 ja 6 mukaisista toiminnoista. Näissä ilmoitusvelvollisuuteen liittyy pitkälti kunnan viranomaisen omaa harkintaa ja toiminta voi olla pienimuotoista.

Lain liitteen mukaan seuraavat toimipaikat/toiminnot ovat vapautettuja perusmaksuvelvollisuudesta:

- majoittumiseen tarjottu kalustettu huoneisto, loma-asunto tai tila (aamiaismajoitus siihen tarkoitetuissa tiloissa sekä asuntola, yömaja, vastaanottokeskus sekä muut vastaavat)
- yleisölle avoin liikuntatila, jossa on korkeintaan yksi liikuntasali
- muu yleisölle avoin uimaranta (eli STM:n asetuksen 354/2008 mukainen pieni yleinen uimaranta)
- ryhmäperhepäiväkoti siihen varatussa tilassa
- lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvä toiminnan järjestämisaikana (poikkeuksena maksuvelvollisia ovat sisäleikkipuisot)

- taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos (mm. kansanopistot, kansalais- ja työväenopistot, kesäyliopistot, urheiluopistot ja opintokeskukset)
- opetuksen järjestämispaikka (esim. väistötila, joka on käytössä alle 3 vuotta)
- ensi- ja turvakoti
- TsL:n 18 a §:n mukainen talousvettä toimittava laitos, jonka toimittaman veden määrä on vähemmän kuin 10 kuutiometriä vuorokaudessa ja alle 50 henkilön tarpeisiin
- TsL:n 18 a §:n mukainen yhteisessä käytössä oleva vedenotamo tai vesisäiliö, kun vettä otetaan vedenkäyttäjien omilla laitteilla vähintään 50 henkilön tarpeisiin tai vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa
- TsL:n 18 a §:n mukainen talousveden otto omilla laitteilla käytettäväksi osana julkista tai kaupallista toimintaa

Esimerkkitapauksia perusmaksun määräytymisestä

Alle on koottu esimerkkejä perusmaksun määräytymisestä eri tilanteissa:

- Kun toiminnanharjoittajalla on yhdessä toimipaikassa useampia ilmoituksenvaraisia toimintoja, esimerkiksi kuntosali ja uima-allas samassa osoitteessa, toiminnanharjoittaja maksaa yhden perusmaksun eli 150 €.
- Kun toiminnanharjoittajalla on esimerkiksi kolme eri uimahallia eri osoitteissa, toiminnanharjoittaja maksaa perusmaksun jokaisen uimahallin osalta erikseen eli yhteensä 3 x 150 €.
- Samassa koulussa voi olla useampi rakennus, mutta ne ovat silti samaa toiminnallista ja hallinnollista kokonaisuutta, jota voidaan pitää yhtenä valvontakohteena. Esimerkiksi yhdellä koululla on kolme rakennusta, mutta lähtökohtaisesti niitä pidetään samana toimipaikkana, jolloin määrätään yksi valvonnan perusmaksu 150 €.
- Mikäli edellisen kouluesimerkin rakennuksissa toimisivatkin saman toiminnanharjoittajan erilaiset ilmoituksenvaraiset toiminnot, koulun lisäksi esimerkiksi päiväkotia ja tehostetun palveluasumisen yksikkö, voidaan toimipaikan käsitettä soveltaa toisin. Selvästi eri toiminnot eri osoitteissa eivät lähtökohtaisesti olisi samaa kokonaisuutta, jolloin toimipaikan käsitettä ei sovellettaisi edellisen esimerkin tapaan laajasti. Eri toimintakokonaisuudet olisivat siten eri toimipaikkoja, tässä

tapauksessa määrättäisiin 3 X 150 € perusmaksu (päiväkoti, koulu ja tehostetun palveluasumisen yksikkö).

- Kun TsL 18 §:n mukaisella talousvettä toimittavalla laitoksella on yksi tai useampi vedenjakelualue, laitos maksaa yhden perusmaksun eli 150 €.
- TsL 18 a §:n mukainen talousvettä toimittava laitos, jonka toimittaman veden määrä on vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai vähintään 50 henkilön tarpeisiin, maksaa yhden perusmaksun eli 150 €.
- Jos talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue tai vedenjakelualueet sijaitsevat useamman kuin yhden valvontayksikön alueella, maksun perii se valvontayksikkö, jonka alueella laitoksen YTJ-rekisteriin merkitty osoite sijaitsee.
- Tukkuvesilaitos maksaa perusmaksun eli 150 €. Maksun perii se valvontayksikkö, jonka alueella tukkuvesilaitoksen YTJ-rekisteriin merkitty osoite sijaitsee.

Valvira tulee päivittämään ekstranettiä ja lisäämään sinne lisää erilaisia esimerkkitapauksia.

Valvonnan perusmaksu ja toiminnan lopettamista suunnitellut toiminnanharjoittaja

Lain on määrä tulla voimaan vuoden 2022 alussa, mutta on mahdollista, että toiminnanharjoittajia ei ehditä tiedottaa uudesta maksuvelvollisuudesta riittävässä laajuudessa, johtuen valmistelun ajoittumisesta loppuvuoteen 2021. Tästä syystä Valvira katsoo, että toiminnanharjoittajalla tulisi olla mahdollisuus lopettaa toimintansa takautuvasti ennen uuden maksuvelvollisuuden muodostumista. Käytännössä tämä tarkoittaisi, että toiminnanharjoittajalle, joka saa tiedon valvonnan perusmaksuvelvollisuudesta vuoden 2022 alussa, voitaisiin tämän pyynnöstä merkitä Vatiin lopettamispäiväksi 31.12.2021 ennen laskutusajoa. Näin toimintansa lopettamista suunnitellut toiminnanharjoittaja välttyisi maksuvelvollisuudelta.

Muut maksut

Muista maksuista kuin valvonnan perusmaksusta on säädetty TsL:n 50 a §:ssä. Pykälässä luetellaan erikseen toiminnot, joista kunnalla on velvollisuus periä maksu, sekä toiminnot, joista kunnalla on oikeus periä maksu.

Velvollisuus periä maksuja

Kunnan velvollisuus periä maksuja hyväksymänsä taksan mukaisesti säilyy pääosin entisellään. TsL:n 50 a §:n mukaisesti maksu tulee periä seuraavista toiminnoista:

- 1) 13 ja 18 a §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten käsittelystä, 18 §:ssä tarkoitetun hyväksymistä koskevan hakemuksen käsittelystä sekä mainituissa pykälissä tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvista 6 §:ssä tarkoitettuun kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvistä tarkastuksista ja asiakirjatarkastuksista; toiminnan keskeyttämistä ja päättymistä koskevien ilmoitusten käsittely on kuitenkin maksutonta;
- 2) 13 §:n nojalla tehtyjen ilmoitusten ja 18 §:n nojalla tehdyn hakemuksen perusteella annettujen määräysten valvonnasta;
- 3) 1 kohdassa tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvista mittauksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka liittyvät terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen;
- 4) 20 §:n mukaisen riskinarvioinnin hyväksymisestä sekä talousveden laadun valvonnasta ja tarkkailusta;
- 5) 29 §:n mukaisesta uimaveden laadun valvonnasta;
- 6) 6 §:n 4 momentissa tarkoitettusta tarkastuksesta ja todistuksen myöntämisestä;
- 7) säteilylain 173 §:ssä tarkoitettusta solariumlaitteen tarkastuksesta.

Asiakirjatarkastuksella tarkoitetaan tarkastusta, jonka valvontaviranomainen tekee tarkastelemalla valvontakohteen tietoja muualla kuin valvontakohteeseen kuuluvassa tilassa. Asiakirjatarkastus vastaa laajuudeltaan valvontakohteessa tehtävää tarkastusta ja siitä tehdään myös oma tarkastuskertomus. Hallituksen esityksen mukaan valvontasuunnitelmaan sisältyväksi ja siten maksulliseksi tarkastukseksi katsotaan myös ne tarkastukset ja asiakirjatarkastukset, joilla varmistetaan suunnitelmallisella tarkastuksella todettujen puutteiden korjaaminen.

Oikeus periä maksuja

Jatkossa kunta saa periä hyväksymänsä taksan mukaan suoriteperusteisen maksun myös ruumiiden kuljettamisesta tehdyssä sopimuksessa (SopS 13/1989) tarkoitetusta ruumiin siirtoon liittyvistä toimenpiteistä samoin kuin hautausmaahan ja hautaamiseen liittyvästä valvontakäynnistä tai tarkastuksesta (terveydensuojeluasetus 1280/1994, 39–42 §).

Lisäksi kunta voi jatkossa periä taksansa mukaisen maksun harkinnanvaraisesti myös muusta tarkastuksesta ja asiakirjatarkastuksesta sekä mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen. Tällainen on esimerkiksi tarkastus, joka perustuu terveydensuojelulain muiden pykälien mukaiseen valvontaan, kuten esimerkiksi 31 §:n nojalla tehtävät vahinkoeläintarkastukset. Selvityksellä tarkoitetaan esimerkiksi omana työnä tehtyä, kootusti useita havaintoja tai mittauksia sisältävää asiakirjaa.

Muut muutokset

Terveydensuojelulakia on muutettu maksujen perintää ja palauttamista koskevilta osiltaan. Lisäksi lain muutoksenhakua koskevaa säännöstä päivitetään vastaamaan yleisempiä muutoksenhakua koskevia uudistuksia.

Maksujen periminen ja palauttaminen

Maksujen perinnästä ilman tuomiota tai päätöstä sekä viivästyskorosta säädetään 50 b §:ssä. Pykälän sisältö säilyy pääosin ennallaan. Kaikki lain mukaiset maksut, mukaan lukien perusmaksu, ovat suoraan ulosottokelpoisia. Uutena asiana pykälän 3 momentissa säädetään maksun palauttamisesta ja sille maksettavasta korosta. Jos maksu palautetaan maksuunpanon oikaisun tai muutoksenhaun johdosta, palautettavalle maksulle maksetaan veronkantolain (11/2018) 37 §:ssä säädetty korko maksupäivästä takaisinmaksupäivään.

Muutoksenhaku ja täytäntöönpano

Muutoksenhakua koskevat säädökset sisältyvät 56 §:ään. Pykälään on lisätty säännökset valvonnan perusmaksun oikaisusta sekä maksuvelvollisen hyväksi että maksun saajan hyväksi, samoin muutoksenhausta 50 a §:ssä tarkoitettuun maksuun.

Uutena asiana 56 §:n 6 momentissa säädetään päätöksen täytäntöönpanosta silloin, kun päätös ei ole vielä lainvoimainen. Tietynlaiset päätökset voidaan siis laittaa täytäntöön, vaikka valitusaika ei ole umpeutunut tai valitusprosessi on kesken. Jatkossa TsL:n 6 §:n 2 momentissa sekä 27, 51 ja 52 §:ssä tarkoitettu päätös voidaan panna täytäntöön valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää. Kyseiset pykälät koskevat terveyshaitan poistamiseksi ja rajoittamiseksi annettavia määräyksiä ja kieltoja (27 § ja 51 §) sekä laitoksen toimintahäiriön tai laajalle alueelle levinneen terveyshaitan rajoittamiseksi tai poistamiseksi annettavia määräyksiä (52 §).

Lisäksi pykälän 7 momentissa säädetään siitä, että muutoksenhausta uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämisen- ja keskeyttämisen asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevaan päätöksen sovelletaan, mitä uhkasakko-laissa (1113/1990) säädetään. Momentti on uusi ja tarpeen pakko-keinoja koskevan muutoksenhakumenettelyn selkeyttämiseksi.

Muutoksenhakua koskevan pykälän sanamuotoihin on tehty edellä mainittujen muutosten lisäksi joitakin teknisluonteisia tarkennuksia ja muutoksia.

Lisätietoja

Lakimies Saara Karttunen, p. 0295 209 233, saara.karttunen@valvira.fi

Johtaja

Jussi Holmalahti

Lakimies

Saara Karttunen

Liitteet

Lain liite (taulukko): Velvollisuus ilmoittaa toimipaikan käyttöönotosta tai toiminnon aloittamisesta sekä velvollisuus suorittaa valvonnan perusmaksu.

Jakelu

Ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköt
Aluehallintovirastot
Sosiaali- ja terveysministeriö
Kuntaliitto
Ruokavirasto